

Knihovna románských studií: pokračování seriálu o Knihovně FF UK

Knihovna obsahuje 70 000 dokumentů týkajících se románských zemí. Ve svém fondu má beletrii francouzskou, španělskou, italskou, portugalskou a okrajově také okcitánskou, galicijskou a katalánskou; dále publikace vztahující se k daným jazykům a kulturám, ať už se jedná o knihy věnované literární vědě, lingvistice, nebo historii. Všechny knihy jsou dohledatelné v on-line katalogu. Knihovna poskytuje svým uživatelům absenční výpůjčky – to se týká beletrie, odborných publikací, vybraných výkladových a překladových slovníků. K prezenčnímu studiu (pouze v prostorách knihovny) jsou určeny slovníky, encyklopedie, knihy vydané před rokem 1920, vybrané odborné publikace, časopisy a kvalifikační práce. V knihovně naleznou čtenáři tištěné verze disertačních, habilitačních a rigorózních prací absolventů Ústavu románských studií FF UK. Plné texty obhájených kvalifikačních prací po roce 2006 jsou přístupné i v elektronické podobě. Tištěné verze diplomových prací jsou deponovány v Knihovně Jana Palacha. Knihovna odebírá oborově zaměřená periodika.

Knihovna v rámci rozšíření služeb nabízí registrovaným uživatelům možnost objednávat dokumenty on-line. Z důvodu nedostatku místa (místnost, ve které se nachází výpůjční pult, je zároveň i sekretariát ÚRS FF UK) knihovna nemůže svým uživatelům nabídnout vyhledávání knih ve volném výběru. Půjčovat, prodlužovat a vracet knihy (u výpůjčního pultu) lze pouze v otevíracích hodinách knihovny. Mimo otevírací dobu je možné dokumenty vracet do biblioboxu v hlavní budově.

Knihovna vlastní rozsáhlý soubor starých tisků. Mezi více než 700 svazky tisků do roku 1800 (signatura Z, část signatur Di, Df – deponováno v Depozitáři Krystal) jsou tři tituly z 16.

století (např. *La retorica di M. Bartolomeo Cavalcanti, gentil huomo fiorentino* z roku 1559), dalších třicet svazků je ze 17. století, zbytek z 18. století. Převažují edice francouzské a italské.

Kontakty:

Knihovna románských studií

nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1, 1. patro, m. č. 108

e-mail: libroma@ff.cuni.cz

telefon: +420 221 619 344

Z historie romanistiky na FF UK

V rámci výuky moderních jazyků, spočívající v lektorských kurzech s výklady ukázek literárních děl, se těšila trvalému zájmu italština. Ta se vyučovala na fakultě již od roku 1817/18 a zájem byl obrovský, např. v roce 1828/29 mělo italštinu zapsáno celkem 451 posluchačů. Ve čtyřicátých letech byla italština co do frekvence zápisu na druhém místě hned za českým jazykem a literaturou. V roce 1871/72 došlo k založení francouzského semináře, v roce 1875/76 byl rozšířen na francouzskou a anglickou filologii. Na nerozdělené univerzitě byl před rokem 1882 seminář pro románskou a anglickou filologii. Na české fakultě byl v roce 1882/83 otevřen seminář věnovaný jen románské filologii. Mezi nejvýznamnější romanisty patřili Jan Urban Jarník, Prokop Miroslav Haškovec, Josef Kopal, Maxmilián Křepinský, Václav Černý, Josef Bukáček a Jan Šabršula.

Jan Urban Jarník se v roce 1878 habilitoval na vídeňské

univerzitě, v roce 1882 byl jmenován mimořádným profesorem, jeho zájem byl zaměřen na rumunskou a albánskou filologii. Zabýval se rumunskou a francouzskou historií a albánskou lidovou poezií, kterou také vydával. Do roku 1902 byl jediným profesorem v oboru romanistiky.

V roce 1908 se habilitovali soukromí docenti, kteří pak Jarníka vystřídali – Prokop Miroslav Haškovec na oboru francouzské literatury a Maxmilián Křepinský na oboru románské filologie.

S romanistikou byl již v osmdesátých letech úzce spjat obor srovnávacích literatur západoevropských reprezentovaný Emilem Frídou (Jaroslav Vrchlický). V roce 1903 se habilitoval na oboru srovnávacích dějin literatur Václav Tille, který se věnoval především francouzské literatuře ve srovnání s literaturami jiných západoevropských zemí. Tille převzal literárně-historické oddělení dějin literatury po odchodu docenta Haškovce do Brna v roce 1920. Po Tilleho smrti převzal oddělení profesor Josef Kopal. Frídu vystřídal František Xaver Šalda, který se habilitoval v roce 1916, přednášel hlavně dějiny francouzské literatury 19. století a věnoval se i literatuře italské a španělské. Šalda působil na romanistice až do roku 1937.

Italské oddělení románského semináře a přednášky vedli italští profesori. Lingvistické oddělení románského semináře vedl Maxmilián Křepinský, který přednášel historickou mluvnici francouzského jazyka. Profesor Václav Černý vedl samostatný seminář srovnávacích dějin literatur, seminář pro románskou filologii řídil po penzionování prof. Křepinského v roce 1946 prof. Josef Kopal. V roce 1947 se habilitoval Josef Bukáček v oboru italské řeči a literatury a stal se prvním profesorem italského jazyka a literatury na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Ze smluvních cizích profesorů byl v roce 1948 přijat Antonio Cordón Garcia v oboru španělské řeči a literatury.

Na katedře romanistiky působil též Jan Otakar Fischer, který se habilitoval v roce 1951 a od roku 1958 katedru vedl. Naopak profesor Václav Černý pro své spory s marxistickým výkladem dějin literatury musel v roce 1951 opustit univerzitu, opět vyučovat mohl až od roku 1968, ale pod příkrovem normalizace k 1. březnu 1970 musel nuceně odejít do důchodu.

Na katedře (do svého penzionování v roce 1983) také působil Jan Šabršula (†2015), který byl jmenován docentem v roce 1961 a profesorem francouzského jazyka a románské lingvistiky v roce 1966, v roce 2000 obdržel Řád čestné legie za zásluhy ve výzkumu francouzského jazyka.

Velmi významnou a mezinárodně uznávanou osobností české hispanistiky a lingvistiky je prof. Bohumil Zavadil, který na katedře romanistiky přednášel lingvistiku španělštiny od roku 1964. V roce 1991 se habilitoval, roku 2006 byl jmenován profesorem.

Po roce 1990 se na katedře romanistiky objevilo také mnoho nových tváří – např. prof. Anna Housková na katedře působí od roku 1993 a přednáší hispanoamerickou literaturu, profesorkou byla jmenována v roce 2005 a je také redaktorkou časopisů Svět literatury a Litteraria Pragensia

Doc. Václav Jamek zde v letech 2003–2015 přednášel francouzskou literaturu a v roce 2016 se stal emeritním členem fakulty.

Doc. Jiří Pelán zde působí od roku 1991 a přednáší italskou literaturu, v roce 2002 získal Státní cenu za překlad.

Doc. Petr Čermák zde od roku 1995 přednáší španělskou morfologii a syntax, od roku 2011 je ředitelem Ústavu románských studií FF UK a v roce 2016 byl jmenován členem korespondentem Španělské královské akademie (RAE).

Doc. Eva Voldřichová Beránková působí od roku 2002 na oddělení francouzské filologie a také zastává od roku 2014 funkci

proděkanky pro zahraničí.

Předchozí díly seriálu:

Knihovna Jana Palacha

Knihovna Ústavu hudební vědy

Knihovna Šporkova paláce

Knihovna Českého egyptologického ústavu – Knihovna Jaroslava Černého

Historický kabinet

Knihovna Katedry středoevropských studií

Knihovna Celetná

Knihovna etnologie

Knihovna FF UK